

VĚTRNÍK

ZPRAVODAJ Č. 9

VYSOKÉ NAD JIZEROU

Program:

Národní přehlídka vesnických a zemědělských divadelních souborů

-ZÁVĚREČNÉ HODNOCENÍ XIII. NÁRODNÍ PŘEHLÍDKY VESNICKÝCH A ZEMĚDĚLSKÝCH DIVADELNÍCH SOUBORŮ

XIII. národní přehlídka vesnických a zemědělských divadelních souborů byla uskutečněna v rámci festivalu ZUČ 1982 na počest 65. výročí VŘSR ve dnech 16. - 23. října 1982. Vyhlašovatelem byl Český výbor Svazu družstevníků rolníků Praha spolu s radou Východočeského KNV Hradec Králové, radou ONV Semily a Ústřední radou odborů Praha.

Můžeme zodpovědně říci, že záměry národní přehlídky, především její kulturně-politické cíle, vyjádřené dramaturgií a inscenacemi byly v naprostém souladu s ideovým odkazem vzpomenutého výročí.

Přehlídka ukázala schopnost vesnických ochotníků stát plně ve službách společnosti a prostřednictvím důvěrné znalosti prostředí a života v něm významnou měrou přispívat k odstranění celé řady společenských problémů.

V dramaturgii přehlídky převažovaly hry s ústřední myšlenkou přirozeného střetávání mladé a starší generace, přičemž se mladí vždy hlásí k pokroku, ať už je to v Gorkého Měšťácích, Hubačově Domu na nebesích i v Bratřích Mrštíkovi, či jiných hrách. Přehlídka prokázala schopnost mnohých vesnických

souborů vytvářet divadelní představení na vysoké úrovni, která je dokonce často vyšší než u některých souborů městských, nebo u souborů, majících lepší kulturní podmínky. Vesnické soubory dokázaly navíc schopnost konkurovat často jedinému zdroji kulturní produkce, to je televizi, ba stát se dokonce přitažlivějším partnerem, a to svou živou přítomností před divákem. Tuto schopnost prokázaly například soubory z Boleradice i ze Sedlic.

Je zcela přirozené, že jsme viděli představení různých kvalit, což vyplývá z různých podmínek, různé míry zkušeností v divadelní práci i nakonec v rozdílu inscenačních postupů. Přehlídka byla nesoutěžní. Většina představení přinesla podněty k zamyšlení, dialogu a výměně zkušeností, čehož využívali účastníci každodenních seminářů. Besedy posloužily pro rozvedení řady obecněji platných problémů. Radostným faktem je narůstající počet mladých adeptů divadelního umění ve všech představeních. Program přehlídky obohatila přednáška leningradského režiséra Viktora Dokučajeva, věnovaná specifice sovětského divadla, která měla veliký ohlas.

Potěšitelným rysem přehlídky je stoupající úroveň režijní práce, většina představení je skutečně nastudovaná, Nesetkali jsme se s inscenací, která by byla založena jen na pouhé reprodukci textu či na jednoduchém aranžování postav. To je důvodem k vyšší náročnosti nejen v hodnocení inscenací samotných, ale umožňuje i diskusi v obecnější rovině.

Velkou radost přinesl herecký projev, a to ve většině vystoupení. Herci prokázali nejen dobré řemeslné vybavení / technika řeči, pohybová kultura a j./, ale i schopnost vykládat postavy z vnitřku a takto se za ně vyslovovat. Je to nesporně ovoce celé řady seminářů a školení na různých úrovních pořádaných našimi metodickými zařízeními.

K jednotlivým představením :

Divadlo mladých Vysoká Libeň - Maxim Gorkij : Měšťáci

Uvedení tohoto nosného titulu ruské klasiky bylo šťastným zahájením přehlídky. Vyrovnané, navíc stylově jednotné herecké výkony, promyšlená režie se zasloužily o velice zajímavý inscenační výsledek.

Divadelní soubor OB Boleradice - Alois a Vilém Mrštíkové: Maryša

Měli jsme štěstí, že jsme viděli inscenaci Maryši dovezenou z regionu, v němž tato hra vznikla. Snad právě proto, že v inscenátorech koluje krev předků, kteří se stali bezděčně inspirátory umělecké tvorby bratří Mrštíků, dokázal soubor citlivě sdělit jádro příběhu. A nejen to, boleradičtí dokázali využít typového přínosu tvůrců postav, což je na inscenaci cenné. Vystoupení souboru nás však donutilo zamyslet se nad tím, jak proměnlivé může být divadlo a v čem tkví jeho omezení.

Divadelní soubor J.K.Tyl OB Konstantinovy Lázně – Vojtěch Trapl:

Kytice pro panenku

Současné téma o mladých lidech, jejich bolestech, touze po štěstí a lásce se stalo cílem této inscenace. Soubor se představil v dobrém světle poctivým úsilím o vlastní postoj k těmto otázkám i když tím, že si zvolil pro inscenaci náročnou stylizaci, zůstal přesvědčen o obsažných pravdách leccos dlužen.

Divadelní soubor J.K.Tyl ZV ROH Josefův Důl – Jiří Hubač: Dům na nebesích

Uvedení hry potvrdilo obrovský zájem našich souborů o Hubačovu tvorbu. Je to přirozená touha hrát postavy ze života důvěrně známého, ba téměř z vlastního okolí. Josefodolským příznem i upřímnost a poctivou snahu zobrazit to, co nás na této důvěrnosti života zlobí. Příznem jim i právo na nedostatky ve výsledku, vyplývající z menšího ponoru do nitra postav.

Divadelní soubor TJ Sokol Sedlice – Ákos Kertész: Vdovy

Sedlické ženy přistoupily k textové předloze s vědomím svých schopností, značně ji ve prospěch věci zkrátily a upravily. V rámci svých typů postihly podstatu charakterů čtyř žen, které ztratily blízkého člověka a tyto charaktery zdařile divákovi sdělovaly. Stálo by za to, zamyslet se nad samotným závěrem hry: negující slova maminky, tak jak jsou herecky traktována, působí depresívně, což neodpovídá předchozímu vývoji této postavy.

Divadelní soubor SZK Bystřice u Benešova – Jan Jílek: Můj hrad

Předností inscenace je promyšlená koncepce a přesný režijně herecký plán. Tento fakt přispěl k otevřené sdělnosti poslání hry, která nás uvádí do problému odpovědnosti člověka k člověku v situaci ohrožení života jednoho z členů autorem zobrazované rodiny. Škoda, že inscenátoři přehlédli nutnost důslednější dramaturgické úpravy textu.

Divadelní soubor OB Kojice – Ladislav Stroupežnický: Naši furianti

Kojický soubor je nováčkem vysockých přehlídek a přivezl ukázat svůj pokus o inscenaci jedné z nejkrásnějších her české klasiky. Přes úsilí, upřímnost a vynaložené síly se souboru bohužel nepodařilo zařadit inscenaci k těm, kterým rádi říkáme tvůrčí. Přesto jejich radost ze hry zanechala u diváků příznivý dojem.

Divadelní soubor LŠU a JZD Plumlov – Anton Pavlovič Čechov: Medvě

Výročí

Inscenace dvou aktovek Antona Pavloviče Čechova prokázala cílevědomou režijní koncepci a ve svém zpracování komediální schopnosti herec-

...souboru. V prvé aktovce Medvěď jsou charaktery vyjádřeny markantně víc vnějším jednáním, než jak dramatická potřeba vyjádření vztahů vyžaduje. Druhá aktovka Výročí, Žánrově se přibližuje grotesce, čerpá z dobrých divadelních nápadů a možnostem souboru plně vyhovuje. Představení bylo dobrým závěrem přehlídky a odpovídalo její vysoké náročnosti.

V závěru upřímně děkuji těm, kteří připravili pro přehlídku, zejména pro její pracovní část, semináře, diskuse dobré podmínky. Poděkování patří především hlavnímu vyhlašovateli, to jest Českému výboru Svazu družstevních rolníků, který převzal hlavní záruku. Poděkování patří i všem dalším stranickým a státním orgánům a organizacím, které celou akci výrazně podpořily. Zvláštní uznání, a to nejen poroty, vyslovujeme členům souboru Krakonoš za obětavost, ochotu, za hezké představení v předvečer přehlídky a vůbec za nádherný vztah ke všem hostujícím souborům. Musíme poděkovat samozřejmě i obecnostu a patronátním závodům, které zejména v hledišti připravily takové podmínky souborům, že se v nich vytratily i nedostatky některých vystoupení.

Končí XIII. národní přehlídka vesnických a zemědělských divadelních souborů a s potěšením konstatujeme, že amatérské divadlo z této oblasti prokázalo své oprávnění a schopnost plnit i náročné úkoly v oblasti kulturně politického působení. Můžeme tedy plným právem vyslovit naději, že příští, XIV. ročník této významné přehlídky bude i důstojnou oslavou našeho společného divadelního svátku, Roku českého divadla.

XIII. NP VZDS 1982
- - - - -

Hlavní vyhlašovatel NP VZDS uděluje na návrh odborné poroty tato ocenění /jsou uvedena v pořadí, v němž jsme představení na přehlídce viděli/:

režiséru

Miloši Švarcovi

za soustavnou a plodnou profesionální spolupráci s vesnickým zemědělským divadelním souborem JZD

Josefu Videmanovi

za ztvárnění postavy Těťěreva ve hře Maxima Gorkého Měšťáci

Divadelnímu souboru Osvětové besedy Boleradice za osobitou inscenaci hry A. a V. Mrštíků Maryša

Josefu Beranovi

za ztvárnění postavy Karla ve hře Jiřího Hubače Dům na nebesích

Antonínu Barochovi

za scénografii hry Ákose Kertézsy Vdovy

Věře Vaňkové

za ztvárnění postavy Hany ve hře A. Kertézse Vdovy

Ludvíku Němcovi

za režii hry Jana Jílka Můj Hrad

Marii Nerařové

za ztvárnění postavy Vlasty ve hře Jana Jílka Můj hrad

Evě Suchánkové za ztvárnění postavy Taťány Alexejevny v aktovce A. P. Čechova Výročí

Evě Bukvové

za ztvárnění postavy Merčutkinové v aktovce A. P. Čechova Výročí

zvláštní uznání odborné komise národní přehlídky divadelnímu souboru Krakonoš Osvětové besedy Vysoké nad Jizerou za představení hry Jiřího Hubače Dům na nebesích